

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

URZĄD GMINY
w Kadzidło
Wpłynęło dn. 17.05.2019
Nr 2145 zał. 107
U. Rykowski

LWA .411.002.02.2019

Pan
Dariusz ŁUKASZEWSKI
Wójt Gminy Kadzidło

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/19/002 „Realizacja i wykorzystanie przez gminy województwa mazowieckiego dochodów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Urząd Gminy Kadzidło, ul. Targowa 4, 07-420 Kadzidło

Kierownik jednostki kontrolowanej

Dariusz Łukaszewski – Wójt Gminy Kadzidło od 28.11.2014 r.

Zakres przedmiotowy kontroli

1. Prawidłowość i terminowość egzekwowania przez wójtów od przedsiębiorców opłat z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż (detaliczną) napojów alkoholowych.
2. 2. Prawidłowość wydatkowania przez wójtów środków uzyskanych z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż (detaliczną) napojów alkoholowych.

Okres objęty kontrolą

2017-2018 z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art.2 ust.2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie

Kontroler

Krzysztof Matyjasiak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/55/2019 z dnia 10.04.2019r.

(akta kontroli str.1-2)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Kontrola wykazała, że Urząd Gminy Kadzidło prawidłowo i terminowo egzekwował od przedsiębiorców opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, jak również wydatkował pozyskane w ten sposób środki na cele zgodne z przyjętymi na poszczególne lata badanego okresu programami profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Prawidłowość i terminowość egzekwowania od przedsiębiorców opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

1.1 Organizacja wykonywania zadań związanych z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz egzekwowaniem od przedsiębiorców opłat z tytułu zezwoleń

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z obowiązującymi, w badanym okresie, regulaminami organizacyjnymi Urzędu Gminy Kadzidło⁴, sprawy z zakresu wydawania zezwoleń na sprzedaż

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: ustawa o NIK

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

napojów alkoholowych, pobierania opłat za sprzedaż alkoholu oraz organizowania i prowadzenia działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, należały do kompetencji jednoosobowego stanowiska pracy ds. Ewidencji Działalności Gospodarczej i Profilaktyki Alkoholowej. Na stanowisku tym od 2015 r. zatrudniona była Pani M.C. Ponadto, w celu zwiększenia efektywności ww. działań, w 2016 r. powołano Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kadzidle⁵.

W zakresie prawnego uregulowania zasad sprzedaży alkoholu na terenie Gminy, Rada Gminy Kadzidło ustaliła w formie uchwał maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych⁶, oraz zasady usytuowania na terenie Gminy miejsc sprzedaży i podawania tego rodzaju napojów⁷. Ponadto, zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi⁸ Rada Gminy podejmowała corocznie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych⁹.

(akta kontroli, str. 15-46 i 197)

W celu przestrzegania zasad ustalonych w w/w aktach prawnych Wójt Gminy wydał zarządzenie w sprawie prowadzenia kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Kadzidło¹⁰. W zarządzeniu określono zasady i procedurę kontroli przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą związaną ze sprzedażą napojów alkoholowych. W badanym okresie przeprowadzono tylko jedną kontrolę (na 34 punkty sprzedaży w 2017 r. i 32 w 2018 r.)¹¹, która nie wykazała nieprawidłowości.

(akta kontroli, str. 29-45 i 197)

Wójt Gminy wyjaśnił, że nie było konieczności przeprowadzania większej ilości kontroli ponieważ do Urzędu Gminy, zarówno od mieszkańców jak i od Policji nie wpłynęły żadne skargi i zawiadomienia o naruszeniu przyjętych na terenie Gminy zasad sprzedaży alkoholu.

(akta kontroli, str. 52)

W badanym okresie realizacja przez Gminę zadań związanych z egzekwowaniem i wykorzystaniem dochodów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych nie była objęta kontrolą lub audytem zewnętrznym. Do Urzędu Gminy nie wpływały też skargi w tym zakresie.

(akta kontroli, str. 56)

⁴ Regulaminy organizacyjne – Zarządzenia Wójta Gminy: z dnia 25.11.2016 r. Nr 180/2016, z 30.05.2017 r. Nr 233/1017, z 23.04.2018 r., Nr 330/2018 i z dnia 29.11.2018 r., Nr 378/2018 r.

⁵ Zarządzenie Wójta Gminy z dnia 20.09.2016 r. Nr 157/2016. Do zadań Komisji należy opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu; projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii; liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży jak i poza miejscem sprzedaży; zasad usytuowania na terenie gminy Kadzidło miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz inicjowanie działań w zakresie (m.in.): zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

⁶ Uchwała Rady Gminy z dnia 24 lipca 2018 r. Nr XLIX/363/2018.

⁷ Uchwała Rady Gminy z dnia 24 lipca 2018 r. Nr XLIX/364/2018.

⁸ Dz.U. z 2018 r., poz.2137 ze zm., dalej: ustawa o wychowaniu w trzeźwości.

⁹ Uchwały Rady Gminy: z dnia 30.11.2016 r. Nr XXVIII/189/2016 (na 2017 r.) i z dnia 15.12.2017 r. Nr XLI/292/2017 (na 2018 r.).

¹⁰ Zarządzenia Wójta Gminy Kadzidło Nr 124/2016 z dnia 4 maja 2016 r. i Nr 376/2018 z dnia 19 listopada 2018 r.

¹¹ W punkcie sprzedaży napojów alkoholowych - Sklep spożywczo – przemysłowy „Pod świerkami”.

1.2. Prawidłowość i terminowość dokonywanych przez przedsiębiorców opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych

Ustalono, że zarówno w 2017 jak i w 2018 roku działający na terenie Gminy przedsiębiorcy prowadzący działalność na podstawie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych¹² corocznie, terminowo (do 31 stycznia) składali oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów alkoholu za ubiegły rok. Opłaty z tytułu w/w działalności były naliczane przez Gminę i opłacane przez przedsiębiorców w terminach i w wysokościach zgodnych z uregulowaniami art. 111 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

(akta kontroli, str. 64-104, 131 i 197)

Dochody z tytułu opłat za sprzedaż napojów alkoholowych księgowano na koncie 756, rozdz.75618, § 0480 klasyfikacji budżetowej¹³.

(akta kontroli, str. 57-63)

Dochody Gminy z opłat za wydawane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i z opłat z tytułu prowadzenia działalności związanej ze sprzedażą napojów alkoholowych wyniosły w 2017 r. 160,1 tys. zł (w tym z tytułu zezwoleń jednorazowych 1,0 tys. zł), natomiast w 2018 r. 178,3 tys. zł (w tym z tytułu zezwoleń jednorazowych 0,5 tys. zł). Gmina prowadziła Rejestr przedsiębiorców z wyszczególnieniem: numeru koncesji; nazwy przedsiębiorców wraz z prowadzonymi przez nich punktami sprzedaży alkoholu; rodzaju zezwolenia (A, B, C¹⁴); wysokości naliczonej opłaty (ogółem) oraz za poszczególne raty (rata/data płatności).

(akta kontroli, str. 57-63, 64-65, 83-85, 104, 125-130 i 197)

Gmina nie założyła i nie prowadziła odrębnego rachunku bankowego dla w/w dochodów, gdyż według wyjaśnień Wójta Gminy – nie było takiej potrzeby.

(akta kontroli, str. 124)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działalność Gminy w zakresie prawidłowości naliczania i pobierania opłat z tytułu wydawanych koncesji oraz sprzedaży napojów alkoholowych.

OBSZAR

2. Wydatkowanie przez gminę środków z opłat uzyskanych z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

2.1 Rada Gminy corocznie, zgodnie z art. 4¹ ust.2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, podejmowała uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu

¹² (34 w 2017 r. i 32 w 2018 r.)

¹³ Dział 756 „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem”, rozdział 75618 „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”, § 0480 „Wpływy z opłat za zezwolenie na sprzedaż alkoholu”.

¹⁴ Zezwolenie „A” – zezwolenie na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwo, zezwolenie „B” – zezwolenie na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych zawierających od 4,5% do 8% alkoholu oraz wino; zezwolenie „C” – zezwolenie na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu (wódka).

Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych¹⁵. Zawarte w w/w Programach zadania dotyczyły (m.in.):

- zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu m.in. poprzez Funkcjonowanie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego,
- udzielania rodzinom w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej m.in. poprzez finansowanie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, współpracę z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kadzidle, Ośrodkiem Terapii Uzależnienia od Alkoholizmu i Poradnią Leczenia Uzależnień w Ostrołęce,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży (m.in.) w formie profesjonalnych programów profilaktycznych, pogadanek, prelekcji, warsztatów, spotkań, spektakli i koncertów profilaktycznych, organizowanie wycieczek, rajdów i kolonii z programami profilaktycznymi, lokalnych festynów i imprez profilaktycznych bez udziału alkoholu o charakterze rozrywkowym i sportowym oraz poprzez propagowanie wśród dzieci i młodzieży aktywności ruchowej poprzez prowadzenie zajęć treningowych, organizowanie zawodów sportowych, zakup nagród i artykułów sportowych,
- wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

(akta kontroli, str. 132-151 i 197)

Wójt Gminy dodatkowo wyjaśnił, że: Program Profilaktyki powstał poprzez bardzo szerokie konsultacje oraz wnikliwe odczytanie potrzeb lokalnych społeczności. Profilaktyka jest często mylona z samym procesem leczenia. Przewartościliśmy samo pojęcie „profilaktyka”, uznając, że wszelkie działania mogące skutecznie przeciwdziałać plagom alkoholizmu, narkotykom, dopalaczom, mieszczą się w katalogu przyjętych przez nas działań. Konsultacje merytoryczne prowadziliśmy z nauczycielami, Radami Pedagogicznymi, sołtysami, radami sołeckimi, radnymi poszczególnych kadencji, pracownikami opieki społecznej, policją, psychologami, poradniami pedagogiczno-psychologicznymi, parafiami, specjalistami (m.in. prof. Mariusz Jędrzejko), rodzicami, środowiskami artystycznymi. Nasi uczniowie wybierają świadomie pożyteczne sfery aktywności, są świetnymi sportowcami, cierpliwymi podróżnikami, tańczą i śpiewają w zespołach kurpiowskich, zajmują się teatrem, literaturą, kulturą. Stan ten potwierdzają szkolne diagnozy, ankiety, wywiady środowiskowe. Nie mamy większych kłopotów z wszechobecną przecież plagą narkomanii i nadmiernego spożywania alkoholu. Nasze szkoły są wolne nie tylko od narkotyków, ale również nie mamy żadnych sygnałów o aktywności dilerów narkotykowych w naszych placówkach.

(akta kontroli, str. 152-155)

2.2 Na 2017 r. Gmina na przeciwdziałanie alkoholizmowi¹⁶ zaplanowała¹⁷ wydatki w wysokości 221,5 tys. zł, w tym ze środków niewykorzystanych w 2016 r. (80,2 tys. zł), natomiast zrealizowała wydatki w kwocie 160,3 tys. zł (72,4%). Na 2018 r. Gmina na ww. zadania zaplanowała¹⁸ wydatki w wysokości 231,8 tys. zł, w tym ze

¹⁵Uchwały Rady Gminy: z dnia 30.11.2016 r. Nr XXVIII/189/2016 (na 2017 r.) i z dnia 15.12.2017 r. Nr XLI/292/2017 (na 2018 r.).

¹⁶ Dział 852 „Pomoc Społeczna”, rozdz.85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”

¹⁷Wg. planu po zmianach na 31.12..

¹⁸Wg. planu po zmianach na 31.12.2017 r.

środków niewykorzystanych w 2017 r. (81,8 tys. zł¹⁹), natomiast zrealizowała wydatki w kwocie 213,5 tys. zł (92,1%). Niewydatkowane środki w kwocie 46,7 tys. zł²⁰ zostały uwzględnione w planie finansowym na 2019 r.

(akta kontroli, str. 105-124 i 197)

Z opracowanych przez Panią M.C. „Informacji z wydatków z 2017 r. i 2018 r. w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kadzidło wynika, że zadania ujęte w ww. programach zostały zrealizowane.

(akta kontroli, str. 167-170 i 189-193)

Analiza zgodności zrealizowanych wydatków²¹ z uregulowaniami art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz z przyjętymi w Gminie Programami Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wykazała, że wszystkie sfinansowane z ww. środków przedsięwzięcia służyły szeroko rozumianej profilaktyce antyalkoholowej mającej na celu zainteresowanie mieszkańców Gminy – w szczególności dzieci i młodzieży – różnymi formami spędzania wolnego czasu w formie uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych i integracyjnych podczas których prowadzono (m.in.) działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

(akta kontroli, str. 156-194 i 197)

3. Niewykorzystane z poprzedniego roku środki budżetowe przeznaczone na przeciwdziałanie alkoholizmowi były ujmowane w planach wydatków na te cele w roku następnym.

(akta kontroli, str. 105-120 i 197)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działalność Gminy Kadzidło w zakresie wydatkowania środków z opłat uzyskanych z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na realizację przedsięwzięć określonychw przyjętych przez Gminę w latach 2017-2018 Programach Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków i uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje

¹⁹ Kwota stanowi sumę: różnicy pomiędzy planem a wykonaniem planu wydatków (61,2 tys. zł) oraz środków pozostałych na koniec roku na koniec dochodów (Dz.756, rozdz.75618, § 0480) w kwocie 20,0 tys. zł i 0,6 tys. zł (w ramach dz.851, rozdz.85154, §0940).

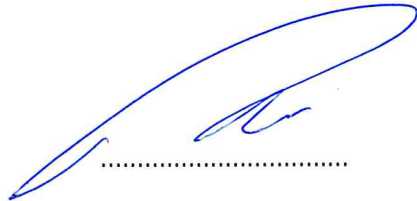
²⁰ Kwota stanowi sumę: różnicy pomiędzy planem a wykonaniem planu wydatków (18,3 tys. zł) oraz środków pozostałych na koniec roku na koniec dochodów (Dz.756, rozdz.75618, § 0480) w kwocie 28,3 tys. zł i 0,1 tys. zł w ramach dz.851, rozdz.85154, §0940.

²¹ Analizą objęto 21% wydatków z 2017 r. na kwotę 33,7 tys. zł (w tym wydatki poniesione na: zorganizowanie wycieczki profilaktycznej dla mieszkańców Kadzidła; zakup strojów sportowych dla klubu sportowego MKKK; koszty transportu wycieczki profilaktycznej ZS Chudek; organizację obozu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży oraz organizację koncertu profilaktycznego) i 18,7% wydatków z 2018 r. na kwotę 39,9 tys. zł. (w tym wydatki poniesione na: organizację obozu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży; zakup nagród dla dzieci za udział w konkursie podczas pikniku rodzinnego – profilaktycznego; uszycie strojów dla cheerleaderek ZPO w Kadzidle.

prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, 10 maja 2019 r.

Kontroler
Krzysztof Matyjasiak
główny specjalista kontroli państwowej

.....

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Dyrektor
DORADCA EKONOMICZNY
p.o. WICEDYREKTORA
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Warszawie

Władysław Bronisz

.....